

Course of study (code) / Назва дисципліни (шифр)	Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків (E10764BOROR, E10762COROR)
Academic year / Навчальний рік - Семестр	7 семестр, 2022-2023 н.р.
Course of study / Назва спеціальності	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Educational program / Освітня програма Education - ECTS / Рівень – Кредити Status / Статус Learning language / Мова навчання	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» Перший (бакалаврський) рівень - 5 ECTS Обов'язкова Українська
Author / Укладач	Пурій Ганна Володимирівна, доцент, кандидат економічних наук, Державний університет економіки і технологій, e-mail: puriy_av@kneu.dp.ua, http://orcid.org/0000-0003-4226-4445 моб. +380679399556
Консультації	пт., 10.00-12.00

A. OBJECTIVE OF THE SUBJECT / МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є формування у студентів комплексної системи знань щодо технології прийняття рішень, та основ сучасної економічної ризикології, а також практичних навичок щодо обґрунтування господарських рішень із різним ступенем невизначеності та ризику

B. SUBJECT PROGRAM / ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. СУТНІСНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ

Поняття господарських рішень та їхні ознаки. Сутність господарських рішень. Класифікація господарських рішень. Вимоги до господарських рішень та умови їх досягнення. Способи формалізації та реалізації господарських рішень. Визначення оптимальних форм подання та реалізації господарських рішень. Якість та ефективність господарських рішень. Основні параметри та показники якісного рішення. Умови забезпечення якості господарського рішення. Види ефективності господарських рішень. Умови та перешкоди прийняття ефективного рішення. Принципи оцінювання ефективності господарських рішень.

Тема 2. ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Необхідність прийняття господарських рішень. Процес прийняття рішень та його елементи. Етапи та процедури процесу прийняття рішень. Стили прийняття рішень. Основні способи прийняття рішень. Корисні структурні схеми для прийняття рішень. Методи, що використовуються для формалізації моделей прийняття господарських рішень. Характер прийняття господарських рішень. Класична, поведінкова та ірраціональна моделі прийняття рішень. Основні чинники, що впливають на прийняття рішення. Умови прийняття господарських рішень залежно від ступеня визначеності інформації. Ранжирування умов прийняття рішень. Контроль за процесом виконання господарських рішень. Характеристика видів контролю. Закони й закономірності, що впливають на прийняття рішень. Загальні закони управління людиною. Закон інерційності людських систем. Закони зв'язку з зовнішнім середовищем. Соціальнопсихологічні та біопсихічні закони.

Тема 3. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РОЗРОБЛЕННЯ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ

Методи розроблення господарських рішень. Аналітичні, статистичні та математичні методи. Експертні методи та межі їх застосування. Види експертних оцінок. Сутність евристичного програмування та його різновиди. Евристичні методи групової та індивідуальної роботи. Ділові й організаційно-діяльнісні ігри. Метод сценаріїв. Сутність і види методу "дерево цілей".

Тема 4. НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ ЯК ПЕРШОПРИЧИНА РИЗИКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Обґрунтування господарських рішень. Методичні основи обґрунтування господарських рішень. Підходи до обґрунтування й вибору господарських рішень. Комплексний підхід до обґрунтування господарських рішень. Головні принципи прогнозування господарських рішень. Сутність та принципи аналізу господарських рішень. Методи аналізу господарських рішень та їхній інструментарій. Сфери застосування методів та інструментів прийняття господарських рішень. Можливі критерії: технологічні, технікоекономічні, ергономічні, соціологічні, психологічні, естетичні, соціальні, екологічні. Комплексне використання нормативних і дескриптивних моделей.

Тема 5. ПІДПРИЄМНИЦЬКІ РИЗИКИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПРИЙНЯТТЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ

Характеристика ризику як економічної категорії. Класифікація підприємницьких ризиків. Критерії прийняття рішень за умов ризику.

Тема 6. ОБҐРУНТУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ТА ФІНАНСОВИХ РІШЕНЬ: Проектний ризик та прийняття господарських рішень. Показник чистої теперішньої вартості. Коефіцієнт «вигоди – затрати». Внутрішня норма дохідності. Період окупності. Опціональний критерій прийняття рішень.

Тема 7. ОЦІНЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ РИЗИКІВ

Якісний аналіз ризиків підприємницької діяльності. Кількісний аналіз ризиків господарювання. Критерії (правила) обґрунтування господарських рішень в умовах невизначеності та їхня характеристика. Матриця прибутків і матриця витрат, особливості їхньої побудови.

Тема 8. ОСНОВИ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ

Особливості управління ризиками господарської діяльності Напрями та методи регулювання ступеня ризику.

C. LIST OF COMPETENCIES AND STUDIES TARGETED RESULTS / ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ТА ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК2 Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами. ЗК5 Здатність до інноваційної діяльності. ЗК9 Здатність виявляти, аналізувати та вирішувати складні соціально-економічні проблеми.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	ФК 1 Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для управління економічною діяльністю. ФК3 Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних завдань. ФК 10 Здатність до розробки сценаріїв, планів і стратегій розвитку соціально-економічних систем.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 1 Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові. ПРН 2 Демонструвати навички самостійно приймати рішення, лідерські навички та уміння працювати в команді. ПРН 11 Формулювати нові гіпотези та наукові задачі в сфері економіки, вибирати належні напрями і відповідні методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні ресурси.

D. SEMESTER PLAN / СЕМЕСТРОВИЙ ПЛАН

Тиждень/ Дата	Тема	Форма діяльності (заняття), години, формат	Завдання для СРС (література, ресурси в інтернеті, презентація, відеокурси)
1	1. Сутнісна характеристика господарських рішень 1.1 Господарські рішення та їх види 1.2 Ієрархічність управлінських рішень	Лекція, (2 год), F2F	Ознайомлення з презентаційними матеріалами Опрацювання літератури: основна 1-3
2	1.3 Способи формалізації та реалізації господарських рішень 1.4 Якість і ефективність господарських рішень	Практичне заняття, (2 год), F2F	1. Експрес опитування 2. Ситуаційні завдання 3. Тестові завдання 4. Вирішення задач 5. Самостійна робота №1 Особливості управління підприємством в ринкових умовах господарювання
3	2. Особливості прийняття рішень господарської діяльності. 2.1 Процес прийняття господарських рішень 2.2 Основні способи прийняття рі	Лекція, (2 год), F2F	Ознайомлення з презентаційними матеріалами Опрацювання літератури: основна 1-3
4	2.3 Характер та умови прийняття господарських рішень 2.4 Закони та закономірності, що впливають на прийняття рішень	Практичне заняття, (2 год), F2F	1. Експрес опитування 2. Ситуаційні завдання 3. Тестові завдання 4. Вирішення задач 5. Самостійна робота №2 Господарські рішення та їх види
5	3. Методичні основи розробки та обґрунтування господарських рішень 3.1 Методи розробки рішень господарської діяльності	Лекція, (2 год), F2F	Ознайомлення з презентаційними матеріалами Опрацювання літератури: основна 1-3
6	3.2 Обґрунтування господарських рішень 3.3 Прогнозування і аналіз господарських рішень	Практичне заняття, (2 год), F2F	1. Експрес опитування 2. Ситуаційні завдання 3. Тестові завдання 4. Вирішення задач 5. Самостійна робота №3 Інструментарій економічного обґрунтування господарських рішень
7	4. Невизначеність як першопричина ризику підприємницької	Лекція, (2 год),	Ознайомлення з презентаційними матеріалами

	діяльності. 4.1 Сутність і види невизначеності 4.2 Критерії прийняття рішень в умовах невизначеності	F2F	Опрацювання літератури: основна 1-3 Модульний контроль 1
8		Практичне заняття, (2 год), F2F	1. Експрес опитування 2. Ситуаційні завдання 3. Тестові завдання 4. Вирішення задач 5. Самостійна робота №4 Аналітичні методи обґрунтування ефективності функціональних господарських рішень
9	5. Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень 5.1 Характеристика ризику як економічної категорії	Лекція, (2 год), F2F	Ознайомлення з презентаційними матеріалами Опрацювання літератури: основна 1-3
10	5.2 Класифікація підприємницьких ризиків 5.3 Критерії прийняття рішень за умов ризику 5.4 Прийняття господарських рішень у конфліктних ситуаціях	Практичне заняття, (2 год), F2F	1. Експрес опитування 2. Ситуаційні завдання 3. Тестові завдання 4. Вирішення задач 5. Самостійна робота №5 Застосування моделей для процесу прийняття господарських рішень
11	6. Оцінка підприємницьких ризиків 6.1 Якісний аналіз ризиків підприємницької діяльності 6.2 Кількісний аналіз ризиків господарювання	Лекція, (2 год), F2F	Ознайомлення з презентаційними матеріалами Опрацювання літератури: основна 1-3
12	6.3 Методи кількісної оцінки підприємницьких ризиків 6.4 Теорія корисності в системі процесів прийняття рішень 6.5 Ефект фінансового леввериджу	Практичне заняття, (2 год), F2F	1. Експрес опитування 2. Ситуаційні завдання 3. Тестові завдання 4. Вирішення задач 5. Самостійна робота №6 Особливості розробки й прийняття рішень в умовах стабільного функціонування підприємства
13	7. Обґрунтування інвестиційних та фінансових рішень 7.1 Проектний ризик та прийняття господарських рішень	Лекція, (2 год), F2F	Ознайомлення з презентаційними матеріалами Опрацювання літератури: основна 1-3
14	7.2 Прийняття фінансових рішень за умов ризику	Практичне заняття, (2 год), F2F	1. Експрес опитування 2. Ситуаційні завдання 3. Тестові завдання 4. Вирішення задач 5. Самостійна робота №7 Особливості розробки й прийняття рішень в умовах нерівномірного виробництва і збуту продукції
15	8. Основи ризик-менеджменту 8.1 Особливості управління ризиками господарської діяльності 8.2 Напрямами та методи регулювання ступеня ризику	Лекція, (2 год), F2F	Ознайомлення з презентаційними матеріалами Опрацювання літератури: основна 1-3 Модульний контроль 2
16		Практичне заняття, (2 год), F2F	1. Експрес опитування 2. Ситуаційні завдання 3. Тестові завдання 4. Вирішення задач 5. Самостійна робота №8 Обґрунтування і прийняття інвестиційних рішень

Вивчення дисципліни передбачає виконання двох поза аудиторних контрольних (модульних) робіт.

Перша контрольна модульна робота виконується за темами 1-4, друга – за темами 5-8 у письмовій формі.

Вивчення дисципліни передбачає виконання індивідуальних завдань.

За науково-дослідницьку роботу студенти можуть отримати додаткові бали за написання статей для опублікування у збірниках наукових праць навчальних закладів, науково-дослідних установ, спеціалізованих фахових часописах, матеріалах наукових та науково-практичних конференцій.

Орієнтована тематика досліджень:

1. Теорія прийняття рішень. 2. Зміст та функції теорії прийняття рішень. 3. Методи, структура і категорії теорії

прийняття рішень. 4. Організаційні фактори впливу на прийняття господарських рішень. 5. Етапи підготовки і прийняття рішень. 6. Порядок підготовки і прийняття рішень. 7. Прийом, обробка, представлення інформації в процесі прийняття рішень. 8. Розпізнавання ситуації як етап прийняття рішень. 9. Підготовка варіантів рішень (альтернатив). 10. Оцінка ефективності варіантів рішень (альтернатив). 11. Класифікація рішень. 12. Види рішень залежно від характеру дій. 13. Види рішень залежно від різних ознак. 14. Вимоги до господарських рішень. 15. Місце економічного обґрунтування в системі підготовки і прийняття рішень. 16. Цілі та категорії економічного обґрунтування. 17. Принципи економічного обґрунтування. 18. Критерії оцінки ефективності господарських рішень. 19. Сутність і види невизначеності. 20. Вплив невизначеності на оцінку варіантів рішень.

Детальний план проведення практичних занять, завдання для практичних занять, самостійної та індивідуальної роботи містяться в системі MOODLE.

E. BASIC LITERATURE (OBLIGATORY TEXTBOOKS) / ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА (ОБОВ'ЯЗКОВІ ПІДРУЧНИКИ)

1. Клименко С. М. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків : навч. посіб. / С. М. Клименко, О. С. Дуброва. – К. : КНЕУ, 2010. – 252 с.
2. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків : навч. посіб. / Т. С. Клебанова, О. В. Мілов, С. В. Мілевський та ін. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2015. – 262 с.
3. Пономаренко В. С. Прийняття управлінських рішень на підприємстві: процесний підхід : наукове в: Л.Є Донець Л. І., Шепеленко О. В., Баранцева С. М., Сергєєва О. В., Веремейчик О. Ф. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків. Навч. посіб. / За заг. ред. Донець Л. І. – К.: Центр учбової літератури, 2017.

F. COMPLEMENTARY LITERATURE / ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Анісімова О. Неефективні управлінські рішення /О. Анісімова // Фінансовий контроль. – 2011. – № 10. – С. 34–35.
2. Буянов В. Анализ рисков в деятельности предприятия / В. Буянов // Вопросы экономики. – 2004. – № 8. – С. 128–134.
3. Буянов В. П. Рискология : управление рисками : учеб. пособ. / В. П. Буянов. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Экзамен, 2003. – 382 с.
4. Вітлінський В. В. Аналіз, моделювання та управління економічним ри- 65 зиком : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / В. В. Вітлінський, П. І. Верченко. – К. : КНЕУ, 2000. – 292 с.
5. Воробьев С. Н. Управленческие решения : учебник для вузов / С. Н. Воробьев. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 317 с.
6. Воронкова А. Е. Управлінські рішення у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства: організаційний аспект : монографія / А. Е. Воронкова ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Дала. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2008. – 511 с.
7. Воронцовский А. В. Управление рисками : учеб. пособ. / А. В. Воронцовский. – 2-е изд., испр. и доп. – СПб. : ОЦЭиМ, 2004. – 457 с.
8. Воротіна Л. І. Раціональні управлінські рішення як ресурс підвищення ефективності операційної діяльності підприємства / Л. І. Воротіна // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 10. – С. 90–94.
9. Грешилов А. А. Математические методы принятия решений : уч. пос. для вузов / А. А. Грешилов. – М. : Изд. МГТУ им. Н. Э. Баумана, 2006. – 584 с.
10. Івченко І. Ю. Економічні ризики : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / І. Ю. Івченко. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 300 с.
11. Івченко І. Ю. Моделювання економічних ризиків і ризикових ситуацій : навч. посіб. / І. Ю. Івченко. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 344 с.
12. Ковальчук Н. П. Економічні ризики: класифікація, принципи і способи оцінювання / Н. П. Ковальчук // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 10. – С. 31–37.
13. Козлов В. Н. Системный анализ, оптимизация и принятия решений : учеб. пособ. / В. Н. Козлов. – М. : Проспект, 2010. – 176 с.
14. Крєкотун С. А. Обґрунтування господарських рішень у малому бізнесі / С. А. Крєкотун // Економіка розвитку. – 2012. – № 3 (63). – С. 28–31.
15. Лук'янова В. В. Економічний ризик : навч. посіб. / В. В. Лук'янова, Т. В. Головач. – К. : Академвидав, 2007. – 464 с.
16. Маргасова В. Г. Фінансові ризики функціонування системи менеджменту акціонерних товариств / В. Г. Маргасова // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 1. – С. 136–142.
17. Матвійчук А. В. Економічні ризики в інвестиційній діяльності : монографія / А. В. Матвійчук ; Вінниц. нац. техн. ун-т. – Вінниця : Універсум, 2005. – 202 с.
18. Моделі і методи соціально-економічного прогнозування: підручник / В. М. Геєць, Т. С. Клебанова, О. І. Черняк та ін. – 2-е вид., випр. – Х. : ВД "ІН- 66 ЖЕК", 2008. – 396 с.
19. Рысев Н. Правильные управленческие решения. Поиск и принятие / Н. Рысев. – 1-е изд., несовершен. – СПб. : Питер, 2004. – 380 с.
20. Тарасенко С. В. Ризики інвестиційної привабливості : монографія / С. В. Тарасенко. – Львів : Манускрипт, 2011. – 246 с.
21. Уткин Э. А. Управление рисками предприятия : учеб.-практ. пособ. / Э. А. Уткин. – М. : ТЕИС, 2003. – 247 с.
22. Хлістунова Н. В. Фінансові ризики і платоспроможність підприємств / Н. В. Хлістунова // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 7. – С. 63–68.

23. Шапкин А. С. Экономические и финансовые риски. Оценка, управление, портфель инвестиций / А. С. Шапкин, В. А. Шапкин. – 7-е изд. – М. : Издательско-торговая корпорация "Дашков и К", 2009. – 544 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.rada.kiev.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний сайт Кабінету Міністрів України
3. <http://www.bank.gov.ua> – офіційний сайт Національного банку України
4. <http://www.mlsp.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства соціальної політики України
5. <http://www.ukrstat.gov.ua> – сайт Головного управління державного комітету статистики України
6. <http://www.nbu.gov.ua> – сайт національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського

G. THE MOST IMPORTANT PUBLICATIONS OF THE AUTHOR(S) CONCERNING PROPOSED CLASSES / ОСНОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ АВТОРА, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ТЕМАТИКОЮ ЗАПЛАНОВАНИХ ЗАНЯТЬ

Підручники, колективні монографії:

1. Puriy H. International competitiveness of secondary mineral resources due to globalization of ecological and economic problems. / H. Puriy, I. Yegorova, I. Maksymova, Kala // Global Partnership for Local Sustainable Development: Modern Trends and Best Practices [Monography]. – NUIFE, 2018. – P.171-181 (208 p.). Провідне видання іноземної держави (Міжнародні наукометричні бази: Crossref) – 1,5 д.а.

2. Пурий А.В. Микроэкономика: теория и практика : Учебник / Хамидов О.Х., Шайкан А.В., Маманазаров А. Б., Гушко С.В., Кулишов В.В., Салихов С. А., Маманазаров М. А., Пурий А.В.// [Глава 6. Производство продукции. Изокванта С. 76-86, Глава 13 Эффективность производства, С.366-371], Бухара: 2020. – 1,5 д.а.

Публікації у періодичних наукових виданнях:

1. Пурий Г. В. Методологічні основи прийняття рішень щодо збалансованого управління виробництвом продукції / Хорольський В.П., Рибалко Л.П., Пурий Г.В., Хорольська О.В. // Економічний часопис XXI. – Київ. – 2016.– № 160 (7-8). – С. 45-50 (Міжнародні наукометричні бази: Web of Science, SCOPUS). <http://soskin.info/en/ea/2016/160-7-8/Economic-Annals-contents-V160-09>

2. Пурий Г.В. Дослідження циклічних коливань еміграції з України / Г. В. Пурий, К. В. Слюсаренко, В. В. Кулишов // Бізнес Інформ. – Харків. – 2019. – №9, С. 36-42. (Фахове видання) https://www.business-inform.net/article/?year=2019&abstract=2019_9_0_36_42&lang=en

3. Пурий Г.В. Слоубалізація економічних систем / І. Максимова, Г.Пурий // Український Щорічник з Європейських Інтеграційних Студій. Вип. V.– Київ, APREI, 2020. – С. 101 – 108. (Фахове видання) <http://yearlybook-aprei.com.ua/wp-content/uploads/2020/11/Ukrayinskyj-SHHorichnyk-z-YEvropejskyh-Integracijnyh-Studij-Vypusk-V.-2020-r..pdf>

4. Investigation into International Innovative Management of Creating and Producing Electric Cars / S. Kharin, O. Xamidov, G. Puriy, O. Padalka, N. Sheludiakova // 8th International Scientific Conference on Sustainability in Energy and Environmental Science 2020. (Міжнародні наукометричні бази: SCOPUS) <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/628/1/012005/meta>

5. Puriy H. Global Work Mobility in the Integration Conditions / S. Hushko, V. Kulishov, T. Hangoni, H. Puriy, V. Kuzysin, M. Šip, // QUALITY Access to Success: Journal of Management Systems, 2021, Vol. 22, No. 183, pp. 72-78. (Міжнародні наукометричні бази: Web of Science, SCOPUS). <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85110795002&origin=inward&txGid=73967bd98bab5458b5991b5a934c4a5e>

6. Шайкан А.В., Пурий Г.В., Багашова Н.В. Посилення регіональної орієнтації економічних систем в умовах слоубалізації / Бізнес-Інформ. - №11.- 2021. С. 26-34. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-11-26-34> (Фахове видання)

7. Puriy G. Integration of Ukraine into European union in Globalizing world / G. Puriy, N. Bahashova // Periodyk naukowy Akademii Polonijnej, Częstochowa, Akademia Polonijna w Częstochowie, 2017, 20 (2017) nr1, S.114-123. (Міжнародні наукометричні бази: Index Copernicus, DOAJ, Crossref, WorldCat)

8. Puriy H. Strategic priorities of Ukraine's investment and innovation development in modern international economic environment / Y. Izmaylov, D. Znotina, H. Puriy // Periodyk naukowy Akademii Polonijnej, Częstochowa, Akademia Polonijna w Częstochowie, 2017, 24 (2017) nr5, S.39-52. (Міжнародні наукометричні бази: Index Copernicus, DOAJ, Crossref, WorldCat)

9. Puriy H. Foreign experience of Special Economic Zones and prospects of development in Ukraine / H. Puriy, I. Maksymova, Y. Shatalov, A. Kostiuhenko // Scientific Journal of Polonia University. - 2018. - nr 4 (29). – P.92-100. (Міжнародні наукометричні бази: Index Copernicus, DOAJ, Crossref, WorldCat)

10. Puriy H. Information security of human resource mobility under integration conditions / H. Puriy, N. Bahashova, I. Kotane // Scientific journal of Polonia University. – 2018. - nr1(26), P.34-42. (Міжнародні наукометричні бази: Index Copernicus, DOAJ, Crossref, WorldCat)

11. Puriy H. Influence of Conditions of Economic Systems on Innovation Processes in Modern International Economic Environment / V. Kulishov, H. Puriy, I.Kotane, I. Yegorova, S. Hushko // International Scientific Conference

- «Society. Integration. Education. Proceedings of the International Scientific Conference», May, 25 – 26, 2018. – Latvia, Rezekne: Rezekne Academy of Technologies, vol. VI, 2018. – P. 294-303.
- Purij G. Designing an ERP Module for Assessing the Economic Status of Mining and Metallurgical Enterprises Based on Operating Leverage / Hushko S., Purij G., Slyusarenko K., J. M. M. Botelho, A. Mamanazarov, V. Kulishov // International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence 2020 (ISC-SAI 2020). Series: Advances in Economics, Business and Management Research. - 2020. - volume 129, pp. 8 -14. DOI: <https://doi.org/10.2991/aebmr.k.200318.002>. (Міжнародні наукометричні бази)
  - Purii, H. Simulation of Regional Development of Bioeconomy under Slowbalization. / Arbidane, I.; Purii, H.; Dvignun, A.; Mamanazarov, M. and Padalka, O. // In Proceedings of the 5th International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence - ISC SAI, ISBN 978-989-758-600-2, 2022, pages 85-92. DOI: 10.5220/0011341900003350. (Міжнародні наукометричні бази)

H. PREREQUISITE AND POSTREQUISITE / ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Навчальна дисципліна є необхідною для опанування подальших навчальних дисциплін «Бізнес-планування», «Планування діяльності підприємства» та «Основи бізнесу», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Інвестування» тощо.

Обов'язкового знання іноземних мов не потребує

I. SCOPE AND TYPE / КІЛЬКІСТЬ ВІДВЕДЕНИХ ГОДИН ТА ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

	Денна	Заочна
Лекції	32	8
Практичні (лабораторні)	32	8
Самостійна робота студента (СРС)	71	119
Індивідуально-консультативна робота (ІКР)	15	15
Курсова робота	30	30

J. CURRENT AND FINAL EVALUATION / ПОТОЧНЕ ТА ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

	Денна	Заочна
Поточний контроль, в т.ч.:	50	50
оцінювання під час аудиторних занять	10	5
виконання контрольних (модульних) робіт	10	10
виконання і захист завдань самостійної роботи	25	25
науково-дослідницька робота	5	10
Підсумковий контроль (екзамен)	50	50
Разом	100	100

Шкала балів	Оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ECTS
90 – 100	Відмінно	A
80 – 89	Добре	B
70 – 79		C
66 – 69		D
60 – 65	Задовільно	E
21 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання екзамену (заліку)	FX
0 – 20	незадовільно з можливістю вивчення дисципліни за індивідуальним графіком у формі додаткової індивідуально-консультативної роботи.	F

K. CODE OF CONDUCT OF THE COURSE / КОДЕКС ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є виконання наступних обов'язків:

- ❖ не запізнюватися на заняття;
- ❖ не пропускати заняття (як лекційні, так і практичні), в разі хвороби мати довідку або її ксерокопію;
- ❖ самостійно опрацювати весь лекційний матеріал та ресурси для самостійної роботи;
- ❖ конструктивно підтримувати зворотній зв'язок з викладачем на всіх етапах проходження курсу (особливо під час виконання індивідуальних проектів/курсів проекту);
- ❖ своєчасно і самостійно виконувати всі передбачені програмою лабораторні та практичні завдання;
- ❖ брати очну участь у контрольних заходах;
- ❖ будь-яке відтворення результатів чужої праці (виключаючи практичну роботу над командним проектом), в тому числі використання завантажених з Інтернету матеріалів, як власних результатів, кваліфікується, як порушення норм і правил академічної доброчесності, та передбачає притягнення до відповідальності у порядку, визначеному чинним законодавством.

L. METHODS OF CONDUCTING / МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для формувань компетентностей застосовуються такі методи навчання:

вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);

наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);

практичні (різні види практичних завдань, вирішення кейсів, виконання графічних робіт, проведення експерименту, практики);

пояснювально-ілюстративний, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;

метод проблемного викладу;

дослідницький.

M. TOOLS, EQUIPMENT AND SOFTWARE / ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

мультимедійний клас з ПК, цифровий проектор

[Zoom](#) – хмарна платформа для відео і аудіо конференцій та вебінарів

ZELIS - система призначена для тестування знань студентів в двох режимах: автоматизований контроль знань та тестування по бланкам.

N. STUDENT RESOURCES, MOOC PLATFORMS / ЦИФРОВІ РЕСУРСИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТА ВІДКРИТІ ДИСТАНЦІЙНІ ОНЛАЙН КУРСИ

Студентам пропонується доступ до навчальних матеріалів дисципліни - <https://moodle.duet.edu.ua/>

[EdX](#) – онлайн-курси від закладів вищої освіти.

[Prometheus](#) - український громадський проект масових відкритих онлайн-курсів.

O. FEEDBACK/ ЗВОРОТНІЙ ЗВ'ЯЗОК

Електронні листи є найкращим способом зв'язатися з керівником курсу, і, будь ласка, додайте шифр групи в темі листа. Якщо Ви надішлете мені електронне повідомлення, надайте мені, принаймні, 24 години, щоб відповісти. Якщо ви не отримуєте відповідь, відправте листа повторно.

P. ACADEMIC HONESTY/ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Державний університет економіки і технологій очікує від студентів розуміння та підтримання високих стандартів академічної чесності. Приклади академічної не доброчесності включають такі: плагіат, зловживання інформацією із застарілих джерел мережі. Очікується, що вся робота, виконана відповідно до вимог курсу, є власною роботою студента. Під час підготовки роботи, яка відповідає вимогам курсу, студенти повинні відрізнити власні ідеї від інформації, отриманої з інших джерел. Без попереднього письмового схвалення викладачем, студенти можуть не подавати один і той же звіт двічі.

Викладання дисципліни здійснюється відповідно до загальноприйнятих норм освітньо-наукової діяльності здобувачами вищої освіти з дотриманням основних моральних і правових стандартів академічної поведінки та принципу нетерпимості до порушень етики академічних взаємовідносин, згідно «Положення про академічну доброчесність у Державному університеті економіки і технологій» https://www.duet.edu.ua/uploads/normbase/243/pol_AD.pdf (затв. Вченою радою Державного університету економіки і технологій, протокол №5 від 25 листопада 2021р.).

APPROVED / ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням кафедри Економіки та цифрового бізнесу Державного університету економіки і технологій - протокол №1 від 05 жовтня 2022 року

Укладач

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Кафедрою економіки та цифрового бізнесу
Протокол № 1 від 05 жовтня 2022 року
В.о. завідувача кафедри

Науково-методичною радою Державного університету
економіки і технологій

Протокол № 4 від 30 листопада 2022 року
Голова науково-методичної ради

Ганна ПУРІЙ

Вікторія СОЛОВІЙОВА

Валентин ОРЛОВ